

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 297. Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 21-го грудня 1940.

No. 297. Jersey City, N. J., Saturday, December 21, 1940.

VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

МАЛЕ ТРЯСЕННЯ ЗЕМЛІ НА СХІДНІМ ПОБЕРЕЖЖІ

НЬО ЙОРК. — Дольша частина міста Нью Йорк, а також східна частина Лонг Айленду, та деякі місця стеїту Конетикат, Масачусетс і ціла вузька частина уздовж Атлантики, аж до Монтреалу, Канада, зазнала вночі з четверга на п'ятницю малої потрясіння землі. Доми добре тряслись, що аж на столах дрігала посуда. Чимало людей думало, що десь в якійсь фабриці знов настав вибух амуніції.

КОНГРЕС ЗАЛИШАЄТЬСЯ В СТОЛИЦІ.

ВАШИНГТОН. — Так виходить, що тому, що велика частина конгресових представників і сенаторів вже розіхалась додому, решта не може замкнути конгресової сесії і формально конгрес мусить далі радити. Проти конгресових ваканцій далі вперто виступають республіканці. Кожний раз, коли хтось поставив внесок на замкнення сесії, республіканці нагадують формальність, що нема потрібного числа прийнятих конгресменів, щоб замкнути сесію. Тому формально конгрес буде радити і впродовж свят, до 2 січня наступного року. В той спосіб конгрес побив всі дотеперішні рекорди щодо довготривалості своєї роботи. Він буде безперервно радити впродовж 366 днів. Попередній рекорд, в 1917 р., вивисив 354 днів.

АМБАСАДОР ЛЕГІ ПОЙДЕ НА КРУЖЛЯКУ.

ВАШИНГТОН. — Перший раз в історії Америки на становище амбасадора призначено вислуженого адмірала і перший раз на своє становище той амбасадор поїде на військовому кораблі. Так заарядив уряд, висилаючи до Франції на становище амбасадора адмірала Легіа. Його відведе до Лізбона, Португалія, кружляк Тоскалуза. В той спосіб новий американський амбасадор дістане більше пошани в очах Європи, бо дасть європейським колам до зрозуміння, що за словами амбасадора є також велика сила.

ПІДНЕСЕННЯ ПОСОЛЬСТВ ДО АМБАСАД.

ВАШИНГТОН. — Щоб надати більше поваги Уругвайській американській уряд рішив піднести уругвайське посольство в Вашингтоні, а своє в Монтевідео, до рангі амбасад. Посольства мають лиш менші держави, а амбасад великі. Та хоч Уругвай є невеликою державою, але внаслідок добросусідської політики серед країв західної півкулі Америка згодилась на це вивиснення.

ВАРТІСТЬ ЛІСІВ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ.

ВАШИНГТОН. — На зїзді товариства лісничих бесідники говорили, що ліси мають величезне значіння для національної оборони. Вони підкреслили, що вже німецький маршал Герінг заявив, що в німецькій готовості ліси і дерева стоїть на другим місці по залізі і сталі. Бо з дерева можна виробляти чимало інших продуктів, як газоліну, цукор, штучну вовну. Колиб виринула потреба то це можна приміняти також і в Америці, говорили бесідники, та додавали, що на щастя, в Америці є ще достатком лісів. Коли в Німеччині на одного чоловіка припадає менше, як один акер ліса, в Америці припадає п'ять на одного. Бесідники також говорили, що ліси вже тепер дають чотирьом мільонам осіб в Америці постійне заняття, а при раціональній господарці могли дати ще двом мільонам.

ОЧИЩУЮТЬ ВІДНОСИНИ БІЛЯ КАСАРЕНЬ.

ВАШИНГТОН. — Секретар війни, Стімсон, заявив, що влада почала звертати увагу на відносини, що панують довкола касарень, внаслідок збільшення в них залогів. Біля деяких фортів творяться несанітарні і неморальні відносини. Виростають нові домми і бізнеси, в яких зростає лихварство і ошуство.

ПОСАДНИК ЛЯ ГВАРДІЯ НЕ БУДЕ ВТРЕТЕ КАНДИДУВАТИ.

НЬО ЙОРК. — Посадник Ля Гвардія вислав листи до сімох політичних лідерів, які піддержували його в попередніх виборах та заявив, що третій раз він не думає кандидувати на посади Нью Йорку. Але дехто не вірить цьому і каже, що Ля Гвардія ще таки згодиться кандидувати.

ВАНДРІВКА СТАТУІ „ЦИВІЛЬНОЇ ЧЕСНОТІ“.

НЬО ЙОРК. — Нарешті доля статуї „цивільної чесноти“, яка стоїть у парку перед ньюйорським магістратом, вирішена. Вона повандрує в інше місце, до Квінс і стане недалеко ново побудованого муніципального будинку в Кю Гарден. На її перевіз ухвалила міська рада 23,000 доларів. Довкола цієї статуї довгий час велася гаряча дебата. Вона мала своїх прихильників і ворогів. Вона уявляла собою фігуру молодого чоловіка, який стояв над простяглим тілом жінки. Деякі люди були тої думки, що це обиди для жіноцтва. Але передсідник дільниці Квінс, Гарвей, сказав, що все що даром дає дільниця Менгеттен він забере для дільниці Квінс.

ВЕЛИЧЕЗНІ АНГЛІЙСЬКІ ЗАМОВЛЕННЯ В АМЕРИЦІ

Президент Рузвельт через свого фінансового секретаря сказав англійській закупній місії в Америці, щоб вона робила далі замовлення на зброю, не звертаючи уваги на те, якими грошми та коли англіїці за те заплатять. Вслід за тим англійська комісія поробила закупів на три білйони доларів. В тих закупках є такі матеріали: 60 вантажних кораблів, 12,000 боєвих літаків, відповідне число гармат повзів і т. п. Кораблі коштуватимуть сто мільонів доларів; відповідно те число скоро буде подвоєне. Літаки один білйон і двіста мільонів доларів; а повзи і гармати, та інша зброя, коштуватиме один білйон і сімсот тисяч мільонів доларів.

Для замовлених кораблів будуть відразу побудовані два будівельні доки, в яких знайде працю п'ять тисяч робітників. Основи під перший замовлений корабель будуть покладені швидко за два і пів місяця, себто коли будуть готові будівельні доки. А будова корабля буде закінчена пів року пізніше. Це перший раз в історії Англії замовляє для себе в американських доках кораблі.

ЗБІЛЬШЕННЯ РОБІТНИКІВ У ЛЕТУНСТВІ

Комісар статистики праці, Гинріч, заявив, що до десяти місяців американський летунський промисел мусить подвоїтися, коли хоче виповнити ті замовлення, які вже має. Число робітників, зайнятих у тім промислі, мусить зрости на 250,000. Дальші замовлення впродовж наступного року піднесуть число зайнятих робітників в тім промислі до 700,000, говорив Гинріч.

ПОТЯГАЮТЬ УЧИТЕЛІВ ЗА ЗНЕВАГУ ВЛАДИ

П'ятьох професорів Бруклінського каледжу влада потягнула перед суд, за зневагу влади. Згадані учителі відмовились явитись перед урядовим дослідником комунізму по школах, в цілі переслухання, кажучи, що цей дослідник не має права їх потягати на переслухання. Ті учителі є під підозрінням, що належали до комуністичної партії і самі займались ширенням комунізму серед студентства. Таке зізнав про них один професор, Гребаніер.

НІМЦІ ВОЗЯТЬ ВІЙСЬКА В АЛЬБАНІЮ ЛІТАКАМИ

БІЛГОРОД (ЮГОСЛАВІЯ). — Сербські газети подіють інформації, зібрані від італійців, що в різних портах Адриатського моря бачено німецьких жовнірів та що німецькі літаки перевозять італійських жовнірів з Італії в Альбанію. Кажуть, що цим перевозом займається п'ятдесят літаків.

Поважніші числа німців бачено в італійським порті Бріндісі та альбанським порті Тірана, також в Трієсті, Анконі й Палермо.

Літаки, що їх уживається до перевозу жовнірів, належить до того типу, котрого вживано в норвезькій кампанії.

Місцева німецька репрезентация заперечує ці чутки, кажучи, що це неможливо, щоб Німеччина вислала вже до Італії й Альбанії через Австрію мільон жовнірів, хоча донесення не говорять про пересилку до Італії мільона, а лише 60,000 до 65,000 жовнірів та про концентрацію більших сил у південній Австрії.

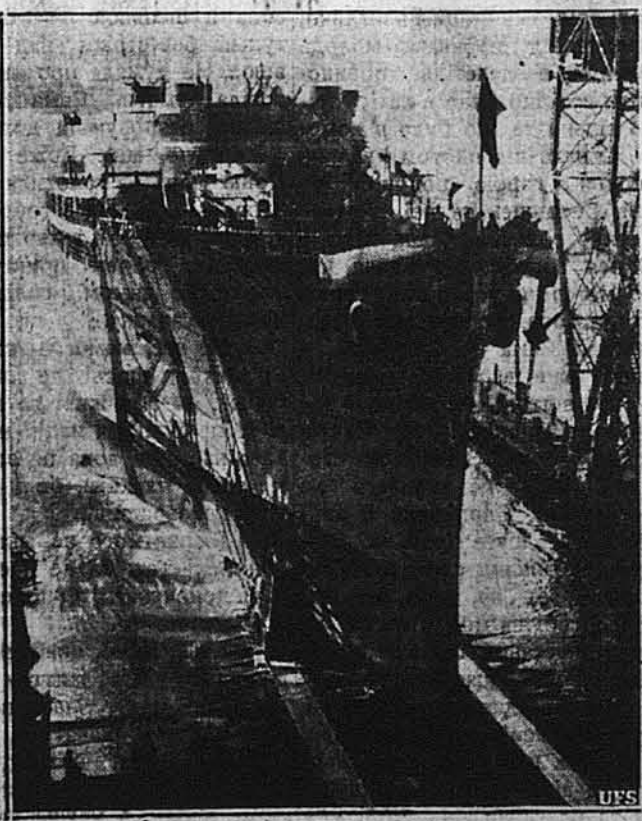
Тут ходять теж чутки, що проти грецьких військ уже воюють німецькі важкі бомбовики.

ЧОРЧИЛ ЗНОВУ ОСТЕРІГАЄ ПРОТИ ІНВАЗІЇ

ЛОНДОН. — Бритійський премієр Чорчил і Давид Лойд Джордж, що був премієром Британії підчас першої світової війни, дали в палаті послів перегляд поступу кампанії проти Італії. Оба бесідники заявили, що італійці тому так слабо воюють, бо вони не мають зовсім широкі окопи воювати в війні, в котру їх полхав Мусоліні.

Чорчил подав, що до останнього понеділка британські війська в Лівії втратили тисячу жовнірів, а до того дня забрали 30,000 італійців у полон. Лойд Джордж казав, що тепер прийшла хвиля завдати італійцям в Африці останній удар.

У своїй промові Чорчил остерігав англіїців перед можливістю наїзду німців на Англію. Він остерігав англіїців не думати, що зима робить такий наїзд неможливим, бо властиво зима дає Гітлерові кращу нагоду до наїзду.

ПУСКАЮТЬ НОВИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ. — У Кемдені, Нью Джерзі, спущено на воду новий військовий корабель „Вулкан“, що його збудовано коштом 14 мільонів доларів.

ЗАКИДАЮТЬ ІТАЛІІ НАМІР ТОПИТИ ІСПАНСЬКІ КОРАБЛІ

ЛОНДОН. — Урядники британської адміністрації кажуть, що вони мають у своїх посіданнях правдивий документ, що італійські підводні човни дістали недавно приказ затоплювати без остеріги іспанські торговельні кораблі, що курсують між Лісбоном, столицєю Португалії, та портом Касаблянка в французькому Марокко.

Урядники догадуються, що італійський уряд думає потім скинути вину за це затоплення на Англію й можливо в цей спосіб витягнути обурених іспанців у війну по своїм боці.

МЕКСИКО ГОТОВЕ ДО ПЕРЕГОВОРІВ.

ВАШИНГТОН. — Американський амбасадор до Мексики, Данієлс, що перебуває тепер вдома на відпочинку, заявив, що Мексико тепер мирнолюбно настроєне до Злучених Держав Америки і готове піти на уступки в спірних питаннях.

ЗАВЗЯТІ БОЇ ЗА БАРДІЮ

КАІРО (Єгипет). — Бритійські війська зовсім оточили уфортифіковане місто Бардію в Лівії, італійській колонії в Африці, та відтіля її від зовнішнього світу.

Чисельна перевага ще все таки по італійським боці, але англіїцям приходить шораз більше жовнірів на допомогу. Тимчасом італійці не можуть ні звідки дістати резерви. Відділи британських танків проїхали мимо Барді й вдарили на місто Тобрук.

Англіїці певні, що італійський гарнізон Барді не зможе довго удержатися.

Англіїці збомбардували важний італійський летничий центр у Бенгазі. Там знищено 18 італійських літаків.

До п'ятниці в боях у Західній Пустині забрано в полон 1,626 італійських офіцерів та 31,546 жовнірів.

ІТАЛІЙЦІ ШЕ НЕ ЗДЕРЖАЛИ ГРЕКІВ.

АТЕНИ. — Грецька команда подає, що грецькі війська в Альбанії все наступають, відкидаючи назад всі італійські протинаступи й поступаючи постійно на цілому фронті, а головово в середині довкола Тепелені та Клісури. Грецькі скріплення вже опанували горби довкола Тепелені й команда сподівається скорого упадку Клісури.

Італійські війська понесли незвичайно великі втрати коло Островців.

Фашистська залога міста Палермо, бомбардована грецькими відділами й британськими літаками, втекла в північному напрямі.

Італійська команда подала вістку, що італійські військові кораблі підплили до південної Альбанії й почали обстрілювати грецькі позиції на північ від Порто Едда, концентраційні вузли в Аргірокастро, Моргоні й Кольоні.

Грецький генерал Папагос, головний командант грецької армії, каже в своїм заклику до своєї армії, що головні італійські сили вже розбиті й здеморалізовані та закликає жовнірів видержати, поки грекам не вдасться загнати ворога в море.

В околиці міст Клісури, Тепелені й Палерма греки найшли багато італійців замірзлих на смерті. На деяких альбанських горах температура доходить до 22 ступнів понижче зера Фаренгайта.

НІМЦІ ЗНОВУ БОМБАРДУЮТЬ АНГЛІЮ.

ЛОНДОН. — По 70-годинній перерві німецькі літаки знову з'явилися над ріжними англійськими містами. Бомбардували ріжні розкинені міста по східній Англії. На Лондон наїздили два рази, за кожним разом по сумерку, але бомб не кидали.

Бритійські летуни знову бомбардували німецьке місто Мангайм в південно-західній Німеччині, а крім того італійські міста Генуя й Міляно.

Мангайм є важним комунікаційним вузлом для зносин Німеччини з Італією.

ХТО БУДЕ НОВИМ АНГЛІЙСЬКИМ АМБАСАДОРОМ В АМЕРИЦІ.

ЛОНДОН. — Англіійські газети згадують як можливих англійських амбасадорів в Америці: сера Арчиболда Сінклера, що є урядником у міністерстві повітря, та вайкавнта Кренборна, що є тепер секретарем для доміній.

Виявляється, що уряд предложив становище наступника маркіза Лотієна Давидові Лойдові Джорджові, але цей відмовився на просьбу своєї родини, виправдовуючися глибокою старістю (йому 78 літ).

СМЕРТЬ ФІНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА КАЛІЯ.

ГЕЛЬСІНКІ (Фінляндія). — На залізничному дворі перед виїздом на відпочинку помер тут Кісто Каліо, президент Фінляндії з її героїської війни проти російського наїзду.

Каліо мав пре смерті 67 літ. Помер на удар серця, певно внаслідок вичерпання підчас війни. Того самого дня він передав владу нововибраному президентові, колишньому премієрові, Рісто Риті, і поїхав з жінкою на станцію. Там його пращало велике число визначних фінів. Нагло Каліо схопився за серце й став падати. Генерал Манергейм, що був командантом фінських військ у війні проти Росії, схопив його на руки на воздухах. Каліо таки зараз помер.

ЛЯВАЛЬ НА СВОБОДІ.

ВІШІ. — Донесення з Парижа подають, що Ляваль знаходиться на волі. Він знову виїздив до Віші на переговори з французьким урядом і назад вернувся до Парижа.

З ним виїздив до Віші Фернан де Брінон, що був Лявалем установлений представником уряду в Віші амбасадором у Парижі.

Уряд у Вдші установив тепер де Брінона своїм звязковим з окупаційною владою.

Ляваль замешкав у Парижі в офіційній квартирі французьких премієрів. Сподіваються загально поважних перемін в французьким уряді під натиском німців.

"СВОБОДА" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число з п'ятниці (з англійською частиною):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

Тел. "Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩЕ ОДНА ВОЄННА НАУКА

Ще в першу світову війну говорили, що війна вчить людей географії. Сказав це був, кажуть, голова урядового інформаційного бюро в Вашингтоні й додав: „Дивіться на Україну: ще не так тому давно ми не знали, що це край. Миж думали, що це музичний інструмент“.

Та не лиш географії вчить війна. Вчить історії. Вчить порівняльній культури. Вчить різниці між політиками різних країн, вдачами різних народів. Наконець, тепер почала нас ще й вчити науки господарства.

До недавня наприклад люди загально думали, що машина це безсумнівна благодать. Хто заведе машину в своїм рільництві, цей левно поставити рільництво вище тих, що роблять без машини. Так говорили наприклад совети. Пробували змеханізувати своє рільництво. До певного ступня був справді поступ; однак, як прийшла фінська війна й всю газоліну післано на війну, рільниці мотори перестали працювати коло хліба. Не було би коня до плуга, рільники потягнули би може плуг своїми плечима. Та що зробиш з трактором? Показалося подібне й на фінляндській війні, де російські жовніри закидали багачку амуніції й гармат з моторизованої артилерії, коли мотори заломалися.

Спостережено те саме підчас польсько-німецької війни, коли польське рільництво заломалося не стільки через чисельну перевагу Німеччини в рільництві, стільки через те, що Польща не мала такого числа механіків, якого доконче треба для справно-го удержання в руху літаків.

Навіть Америка дістає на полі господарки незвичайно повчаючи й при тому болочу науку. Америка залюбки говорила про свої необмежені господарські ресурси. Мовляв, просто нема межі для того, що Америка може виробити. Стільки хоче зброї, скільки хоче літаків, скільки хоче кораблів. Вистарчає лише написати „ордер“, і він у короткі часі, буде виконаний. Тимчасом люди, які мають завдання ці „ордери“ виконувати, звертають Америці увагу на дуже важний факт. Для виробу машинерії, для виробу зброї, будови кораблів і літаків треба іншої машинерії, себто відповідного високо скомплікованого наряддя. Для вироблення того наряддя треба часу й тому навіть Америка не може амуніції, кораблів, літаків витратити гебзи з рукава. Правда, до певної міри до виробу цих потрібних річей можна заставити інколи машини, вироблені для виробу чого іншого, але навіть коли це можна робити, для переміни треба часу.

Америка стоїть нині перед пекучими потребами рільних виробів. Час не стоїть, але нагальні. І Америка мусить скоро знайти на це зараду. Та Америка ще може чутиш щасливо, що вона відкрила цю лекцію, коли небо над її головами ще не засіяне ворожими літаками. Тоді лекція могла би прийти запізно.

В СОВЕТСЬКІЙ ВІЗНИЦІ НАРОДІВ І ПОЗА НЕЮ

На цілім просторі від Балтійського до Чорного моря майже осяг московський уряд межі старої царської Росії, а на українських землях навіть далеко переступив їх. В межах СССР полишив він всюди царський деспотизм далеко позаду, який тепер видається незвичайно ліберальним, особливо в своїй останній передвоєнній формі в порівнянні з більшовицьким режимом. Ми нулий рік війни виявивши советський лад як небувалу ще будову примусу і терору в усіх галузях господарського, суспільного і політичного життя. Не є ніяким випадком, що прилучення нових, а спеціально українських земель до СССР викликало нову повинну „указів“ і заряджень партії і Президії Найвищої Ради СССР, що ліквідують кожну можливість не лише вільного, а навіть просто самостійного руху якоїсь збірної одиниці чи особи, бо ніщо інше, як спротив прогнаних націй СССР проти московського поневолення спричинив цілий невідомий лад СССР. Лише протягом десяти днів поміж 10 і 20. жовтня, наприклад видано два такі „закази“. Лише кілька місяців тому було заряджено тяжкі кари тим робітникам, які зважалися би з власної волі опустити якусь підприємство чи установу і шукати роботи деінде, було видано закон так званих „летунів“ та „мисливців за довгим рублем“, себто кращою платнею та легкою роботою. Тепер же надано народним комісарам „право“ пересилати робітників і службовців як безслесну худобу з одного підприємства до другого. Тим же, що відмовилися би переноситися, загрожують тіж самі кари, які призначено за самостійне опущення місця праці. Фактично це значить, що кожного робітника чи службовця можна заслати на примусові роботи навіть без комедії советського суду. І як відомо, ці засланні відбуваються в дуже широкім масштабі. Московське радіо повідомляло, наприклад, 25. X., що 1,500 осіб було заслано з Басарабії до Донбасу, а звідти засилається в той же самий спосіб до Казакстану, Сибіру, чи просто рубати ліс на Соловках. На основі другого, „заказу“ утворюється окремий комісаріят „державного контролю“ з численними секціями і нечисленною зграєю бюрократичних галапасів, єдиним завданням якого є „перевіряти

урядових заряджень“; при тім наводиться в „Ізвестіях“ як верх державної мудрости, твердження тов. Сталіна, що „головною причиною всіх недотягнень є брак контролю...“ Отже самого терору для переведення абсолютного советського примусу далеко ще не вистарчає, треба ще безупинно перевіряти навіть працю самих катів. Тих, що перевіряють, треба звичайно також перевірявати, наслідком чого вавилонська вежа московського примусу і терору росте і ростиме очевидно вгору, доки не завалиться. Про те, що такими засобами внутрішнього урядування не можна було перемагати навіть малої Фінляндії, а навіть перевести справжньої мобілізації держави, вже писалося.

Справді Московщина не потребує ані воювати, ані навіть властиво й мобілізації переводити, яка ні до чого не придалася би. „Спільність німецько-московських інтересів“ триває тим часом далі, бо Німеччина занята війною на заході, не уважає навіть потрібним перевести окупації СССР гадаючи очевидно, що утворення нових держав на його території вимагало б багато потрібних сил і не дало б негайно навіть того, що Німеччина дістає тепер від Москви. Але це несприятливо тим часом для української справи становище не дає ще найменшого права українцям поза межами советської візниць пускатися на дню, чи чекати більш сприятливого часу. Існують деякі ознаки того, що найвищу точку німецько-московської „приязні“ вже перейдено. Що „спільність інтересів“ війни не переживе, а може скінчиться несподівано навіть протягом війни, розуміють очевидно не лише в Москві, а й в Берліні. Цього не помітно ще ані в німецькій, ані в советській пресі, але протимосковський настрій зростає очевидно в нейтральних державах і виявляється досить виразно в їх пресі, особливо в швейцарській і шведській, але також і у французькій, в зв'язку з оскарженням керманівців колишнього народного фронту, в еспанській, почасти в угорській і навіть в румунській, не зважаючи на присутність німецького війська в Румунії. Зокрема в швейцарській пресі обговорюється отверто можливість переходу московського уряду на бік Великобританії, хоч і представляється це як вагання

ЄВРОПА В ОБЛИЧЧІ ЗИМИ

Коли 130,000,000 американців пригортається, щоб стрінути зиму добре заосмотреніми у всякі потрібні приладдя як одні, харчі; коли вони пригортаються в зимових днях присвятити більше часу на читання лектури, слухання радіа, відвідування театру й кіно, — велике число європейських націй стоїть в обличчі голодової катастрофи й нужди.

В Європі, ніхто не зможе свобідно виїжджати на вільні зимові спорти як це було колись, бо там хіба можливі дві „прогулки“: війна й вигнання. Вугля бракує майже у всіх краях Європи. Іншого опалу (дерево) також немає подостатком. Ще більша трагедія за харчами, бо всі харчеві запаси європейських країв впали на 15% через англійську блокаду, а 15% в наслідок лихих жнив. Ніхто з приватних осіб не може вдержати власного самоходу, бо це тепер люксус з огляду на брак бензини. Тепле одягання також належить до рідких „забаганок“. Багато народу вимре в наслідок перестуди та інфлюенци, тифу або холери. Одним словом, над Європою повисло марево темних середньовічних часів...

Позиція побідників.

Дотогочасні побідники в теперішній війні, головне Німеччина, може найменше відчувати всі ці лиха, які спадають на Європу як наслідки війни. Німеччина не тільки добре заосмотрена у всякі припаси, але вона також порядно збагатила на здобутий добуток від тих народів, яких вона забрала під свою окупацію. Хоч німецький вояк дістає подвійні пайки, а німецький уряд забрав багато харчевих припасів з Франції, Данії, Норвегії та Низових Країв, пересічний німецький горожанин їсть не

Сталіна та внутрішню боротьбу в Політбюро поміж прихильниками „світової революції“, до яких належить і самий „батько народів“, та прихильниками панславистичної політики і експансії в напрямі Царгороду всупереч плямам Німеччини. Про страх московського уряду перед Німеччиною з причин досить зрозумілих отверто не пишеться, говориться лише про мілітарну неміч СССР, хоч про боротьбу поневоленних націй, як причину цієї немочі, так докладно, як ми цього потребували, звичайно не говориться.

К. Волинський.

(Докінчення буде).

більше й не в кращій якості, як в'язні в Злучених Державах Америки. Звичайне меню складається: снідання „ерзац“ кава (штучна) і хліб, обід, — зупа та якась інша потрава (м'ясо тільки 3 рази в тиждень), на вечерю — сандвичі.

В Німеччині дозволено вживати газоліну тільки тим особам, що мають важні інтереси. Таксіви не можуть нікого брати на „спанер“. В Берліні численні вікна прикрашені гарними річима, які однак мають напис: „Не для продажі“. Берлінці мають багато грошей, але не можуть купувати таких речей, як ровери, радіо, фотографічні апарати, бензин, теплі убрання.

Пересічний німецький робітник заробляє 130 марок на місяць (\$52), але з того майже половину витрачає на всякі такси та оподаткування. Він не пив, роблене з бураків, грає на лютерії, щоб виграти авто, давно йому обіцяне та боготворить Гітлера...

Не краще в Італії.

Не краще мається справа з союзником Німеччини, Італією. До тих всіх труднощів, створених війною, причиняються тепер великі неповодження фашистів в Альбанії, англійська офензива в північній Африці та голосний уже в Італії розкол в головній команді армії.

До багатьох харчевих продуктів, на які італійський уряд наложив обмеження, прилучуються останніми часами ще спагетті та риж. Селянин, який не заховав припасів скільки збіжжя, йде до турми. Англійська блокада обтягла майже 80% всього італійського товарного довозу. Запаси воєни, гуми, а головне бензини на вичерпанні, а ціна за вугіль купований в Німеччині, є така висока, що ogrівання кімнат це великий люксус. Італійський наряд, наряд досить гумористичний, зносить всі ці недосади до сити терпеливо та залюбки читає вірші відомого творця футуризму в поезії майора Марінетті...

Горе побідженим!

Коли так трагічно представляється справа в державах побідників, то далеко гірший образ представляють побіджені. Терплять на брак поживи Бельгія, Голландія, окупована Франція, Данія, Норвегія, Польща та Чехія. Більш як 2,000 голандців сидить нині в концентраційних таборах за акти протипу. Відчувається брак навіть риби, тому, що німці сильно обсадили всі

побережжя та саме море й не дозволяють рибакам ловити рибу.

Навіть така спокійна Данія, яка піддалася без одного стрілу, не є вдоволенна окупаційним режимом, бо тяжка німецька воєнна машина дошкучає сильно кожному її громадянину. Норвегія терпить на брак вугля. Сама країна справляє німцям чи мало клопоту, а всякі спроби Квізлінга зеднати наряд з судобою, не вдаються.

Мабуть підбита Польща має найтвердшу зі всіх окупованих німцями країн, долю. Навіть за нормальних часів, в Польщі великий скількості її населення жилося більш як нужденно. А тепер, ця нужда побилизилася в соторо. Остання зима була дуже гостра й багато людей вимерло з холоду, нужди та всяких хвороб.

Франція — багата країна, але й ця діткнена дуже болоче теперішню війною. Не тільки ця частина окупована німцями, але також ця, де простягається влада уряду у Віші, терплять на недостатку поживи, харчів, обуви й ін.

Окрему проблему та трагедію представляють воєні полонені, які терплять чимало по всяких концлягерах. Самих тільки полонених французів німці мають 1,500,000, а до того числа треба додати бельгійських, голандських, норвежських, чеських та польських.

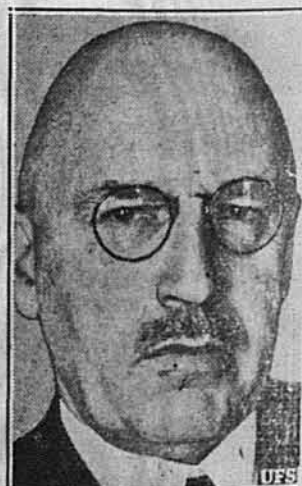
Нечисленні щасливці.

Швайцарія має досить харчів, однак бракує опалу. Швайцарія матеріально ще може найкраще заосмотрена. Еспанія, дарма, що не у війні, однак терпить великі недосади, а серед населення кидається заразливка пошесті, звана „пегіа“.

В „щасливому“ подожженні має бути також і Советський Союз, бо при нормальній господарці, СССР не тільки може бути самовистарчалним, коли ходить про харчеву продукцію, але ще може вивозити закордон. Та ледви чи тамошню ситуацію можна уважати за менш як трагічну.

Знаємо з оповідань українських втікачів зарівно з Західної України, як теж до Східних Земель, що там минулого року було всього брак. Одна українська особа одержала перед місяцем картку зо Львова від своїх, в якій отверто було написано „голодуємо“. Отже, можна собі представити, що Західні Українські Землі, які перейшли катастрофу польсько-німецької війни та советську інвазію, переходять таке саме пекло, що й інші країни, зруйновані війною.

Одним словом, майже ціла Європа стоїть в обличчі голоду, поголовної смерті та руїни.

ЕРНЕСТ ВЕТЕР,

котрого недавно тому вибрано президентом Швайцарії на 1941 рік.

КОЖНИЙ СВІДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

С. ЧЕРКАСЕНКО.

ПРИГОДИ МОЛОДОГО ЛИЦАРЯ

РОМАН З КОЗАЦЬКИХ ЧАСІВ

ТОМ II.

(107)

Дівчина хутенько натягла матері на ноги чоботи, на плечі накинула кожуха, а на голову велику теплу хустку, взяла її під руку, вивела в сніг і відсунула засува надвірних дверей. Парубки підхопили одну й другу попід руку, передали дівчатам, а сами кинулися виносити з хати речі.

Збіглися люди. Десь забавляли на сполох. Люди почали тятти журавлем і відрама на вірвовах воду з колодязя й хлюпати нею в огонь. Дехто відерся на солом'яних дах і з подаваних відер намагався облизати стріху на прилітку, близькому до комори, щоб не дати йому занятися. Хтось видряпався аж на гребінь, сів на нього верхи коло димаря й наставив проти вогню образа, знятого со стіни в хаті. Парубки й дівчата ху-

хкали й кувікали перелякано в свининці двоє підсвинків і торгали писками в нещільні дерев'яні дверця, але їх не випускав ніхто, бо дах у свининці був вальковий і занятися не міг.

А людей усе прибувало й прибувало. Чулися ахання й охання, чулися різні балаки, запитання, здогади тощо, але відповісти на те, як і з чого сталася пожежа, ніхто, розуміється (навіть ті парубки й дівчата, що перші заглядали вночі полами), не міг: вертаючись після щедрування (а цеж було вже в пізні лягови) по хатах доми, вони побачили, що горить, і миттю кинулися в двір будити вдову з дочкою, а як вона загорілася — ніхто не бачив. Ні в кого з людей не було сумніву, що це підпал, але хто міг зважитися на таке богомерзке діло, коли нещасна вдова й ворогів не мала, — це для всіх було страшною загадкою.

Ворота було відчинено на пів плотом жужом навалено під одержі, килимів, ряден мішків із збіжжям, із салом; стояли діжки, образи, різний

посуд та начиння, дошки з лав, стіл, скриниці, дзиглики, придна й т. д.; жвава молодь устигла задалегідь повиносити все, що було в хаті; горіло тільки те, що було в коморі. Стояла під плотом і велика скриня з горою подушок на ній. Спершш на неї, плакала й тихо голосила бідна вдова. Оріся голубкою впадала коло матері й усяка, як тільки могла, розговорювала, розважала її. Сама не плакала, і давно вже не могла плакати, — це відтоді, як почула від кобзаря Пронози про Павлів поган у бою. Запеклася серцем... Навіть не дивилася на погориджу. Сприняла й перше й оце друге лихо, як безглуздий виклик долі, й зневажала його: „ну, чо ж, мовляв, зарно тобі на моє щастя — бери й останнє, що маю, затки свою пажерливу пащу моїми гарздами, плакати не буду, — мені однаково тепер, а тобі за це від мене не сльози (не дїждеш їх), не нарікання та благання, — тобі моя зневага й презирство!“ Не шкодувала, не мала жалю й на те, що перед очима горіло жінко, як матирина й її крива-

виця, що власне від цієї ночі вона з ленькою — безпритульні, без стріхи над головою... Не думала про це, не хотіла думати... Сама кидала виклик безрозумній долі.

— Боже мій, Боже мій!... Доню моя! — голосила стиха вдова — біди ми з тобою, нещасні... Де ж ми тепер подінемося? де голови прихилимо? Все пішло димом... голівонько моя безталанна... — Не все, мамо, — говорила, нахилившись до матері, Оріся, — аби живі та здорові сами були, та надія не кидала нас, аби вона не згоріла. Не треба плакати, бо цим лихові не зарадиш... — Як же його не плакати, доню?... Та ж би не маємо де ночі доночувати, а попередж ціле життя.

— І ніч, мамо, знайдемо де доночувати й з життям дадемо собі раду, тільки не треба в розпущу вдаватися. Стояли біля них сусідки, так само старалися втішити стару вдову, й кожна з них щиродушно пропонувала притулок у себе. Дякувала всім їм Оріся ласкаво, але — звичайненько відмовлялася. Аж мати

перестала голосити й питаюче поглянула на дочку: а як же, мовляв, буде?...

— Спасибі вам щире, люди добрі, за ваше спочуття до нас і за ласку, — говорила Оріся. — Маємо той притулок, тільки трохи далеченько — десь на іншому кутку. А коли така вже ваша до нас добрість, то можеб дали хоч два вози з кінями, щоб перевезти туди те, що нам оце засталося після пожежі — оці наші манатки...

— Кудж, куди перевезти? — питалася мати й сусідки.

— Перевеземося, мамо, до старої Василихи: давно вона нарікала, що живе далеко у своїй пустці — хаті сама-саміська, давно й часто говорила, що радше присталаб до нас, щоб жити вкупи...

— Та тож, доню, було тоді це, як...

Не дала договорити матері, щоб не виявити перед людьми те, чого неслід їм знати:

— І тоді, мамо, й потім.

(Дальше буде).

Верблюди воліють бодяки ніж сіно чи трау.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ЛИСТОПАД 1940 РОКУ

ПРИХІД.				ВІДІД.				ВІДІД.				ВІДІД.				ВІДІД.			
Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив		
1.	313.35	168.	218.87	337.	21.81	403.	266.45	229.	Ташій Параскевія	1,000.00	Виплати фонду Згоди Братств:	219.	18.67	328.	45	452.	6.08		
2.	362.88	170.	244.26	338.	287.18	404.	73.20	235.	Холіяк Василь	250.00	Доплачено до місяч. вкла-	220.	4.28	330.	13.50	453.	1.13		
3.	124.12	171.	84.34	339.	115.27	405.	117.36	251.	Гаврилюк Микола	1,000.00	доку за членів Згоди Бр.	221.	37.80	331.	5.65	454.	45		
4.	79.72	172.	39.16	340.	19.24	406.	227.83	283.	Гарбінський Микола	1,000.00	з їх спеціального фонду -	222.	3.25	332.	6.30	455.	31.50		
5.	284.13	173.	100.12	341.	178.96	407.	60.25	293.	Дубров Елісавета	250.00	337.94	223.	28.58	333.	13.38	456.	3.60		
6.	486.98	174.	29.58	342.	181.21	408.	30.51	361.	Деркач Стефан	500.00	Виплати адміністративного	224.	3.15	334.	10.58	457.	1.13		
7.	202.68	175.	231.99	343.	96.37	409.	72.65	369.	Пшик Теодор	1,000.00	фонду:	225.	3.15	335.	4.05	460.	1.80		
8.	345.36	176.	205.00	344.	86.87	410.	16.92	371.	Олексів Дмитро	500.00	Українська Пресова і Книж-	226.	68	336.	6.98	461.	4.75		
9.	238.78	177.	169.74	345.	94.22	411.	49.28	406.	Дач Анна	1,000.00	кова Сп. за орган	227.	17.56	337.	2.70	462.	4.00		
10.	69.74	178.	147.05	346.	134.29	412.	44.21				Платня головного уряду	228.	3.82	338.	9.00				
11.	34.81	179.	255.69	347.	50.60	413.	49.84				Спортова акція	229.	9.00	339.	15.30				
12.	93.33	180.	64.68	348.	101.08	414.	64.66				Кошти подорожж і репре-	230.	2.05	340.	1.35				
13.	119.56	181.	124.31	349.	50.15	415.	54.90				зентації	231.	7.20	341.	1.35				
14.	13.07	182.	184.96	350.	108.33	416.	13.99				Рент за офіси У. Н. Союзу	232.	1.13	342.	4.25				
15.	279.86	183.	150.99	351.	50.87	417.	12.95				Лікарі за нових членів	233.	2.50	343.	12.15				
16.	128.77	184.	21.90	352.	14.51	418.	6.90				Нагороди за нових членів	234.	6.10	344.	9.23				
17.	164.00	185.	81.03	353.	70.52	419.	53.41				Платня помічників сил	235.	11.48	345.	9.67				
18.	58.48	186.	56.26	354.	23.99	420.	26.26				Оплата річних Свободи	236.	2.50	346.	35.10				
19.	104.44	187.	40.96	355.	62.26	421.	10.38				Українська Пресова і Книж-	237.	5.00	347.	1.65				
20.	107.39	188.	55.62	356.	67.17	422.	10.38				кова Сп. за праці і друки	238.	4.27	348.	8.87				
21.	32.23	189.	6.82	357.	58.16	423.	5.12				Оголошення	239.	5.98	349.	1.13				
22.	46.45	190.	161.71	358.	17.69	424.	19.08				Головний лікар	240.	2.93	350.	9.35				
23.	163.59	191.	156.28	359.	71.04	425.	23.08				Фотографічні знімки член-	241.	2.70	351.	9.90				
24.	191.08	192.	91.65	360.	127.42	426.	17.24				ських апаліцій	242.	7.90	352.	5.85				
25.	72.39	193.	36.43	361.	490.63	427.	28.74				Нагороди для нових моло-	243.	14.85	353.	2.70				
26.	163.66	194.	51.51	362.	24.23	428.	20.69				дечих відділів	244.	9.45	354.	3.62				
27.	31.29	195.	32.09	363.	373.65	429.	39.19				Кошти правні	245.	4.28	355.	3.40				
28.	109.05	196.	62.04	364.	42.37	430.	16.35				Українська Пресова і Книж-	246.	9.75	356.	3.15				
29.	51.10	197.	82.62	365.	257.16	431.	66.62				кова Сп. за праці і друки	247.	1.35	357.	1.35				
30.	105.36	198.	187.60	366.	207.11	432.	58.88				Печатки для відділів	248.	13.95	358.	4.50				
31.	156.00	199.	50.02	367.	65.04	433.	36.78				Нагороди для відділових се-	249.	33.75	359.	7.43				
32.	110.66	200.	42.47	368.	92.48	434.	120.41				кретарів	250.	5.10	360.	4.95				
33.	235.68	201.	1,219.04	369.	62.91	435.	18.63				Вода	251.	3.83	361.	3.15				
34.	361.43	202.	23.00	370.	127.56	436.	58.28				Інші виплати:	252.	30.60	362.	1.35				
35.	27.38	203.	502.09	371.	22.44	437.	96.41				Податок, вода, паливо, світ-	253.	2.70	363.	9.00				
36.	23.61	204.	50.13	372.	13.79	438.	6.84				ло і інші видатки на ре-	254.	4.28	364.	8.10				
37.	212.42	205.	76.93	373.	30.27	439.	35.22				альності	255.	2.70	365.	2.25				
38.	58.35	206.	69.77	374.	122.15	440.	22.50				Інвестиції:	256.	4.28	366.	4.50				
39.	112.54	207.	229.21	375.	42.66	441.	10.47				Інвестовано в фонди	257.	4.75	367.	6.08				
40.	293.89	208.	66.72	376.	27.92	442.	17.79				Посліда від Ф. Н. А. на	258.	9.68	368.	9.70				
41.	26.18	209.	307.30	377.	36.42	443.	178.21				належність У. Н. Сою-	259.	23.14	369.	2.25				
42.	56.67	210.	44.01	378.	242.66	444.	58.63				зовні	260.	9.23	370.	10.80				
43.	45.51	211.	20.66	379.	34.84	445.	20.47				Позички членам	261.	6.40	371.	1.15				
44.	20.16	212.	33.08	380.	312.54	446.	10.26				ЗІСТАВЛЕННЯ.	262.	4.05	372.	10.80				
45.	174.64	213.	46.58	381.	191.16	447.	20.60				Готівка з кінцем жовтня	263.	3.40	373.	5.18				
46.	66.40	214.	239.92	382.	26.98	448.	18.00				1940 р. осталося	264.	11.70	374.	2.25				
47.	89.66	215.	305.73	383															

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ ЗА ЛИСТОПАД 1940 РОКУ

ЗЛУКА ВІДПІЛИВ:

Від ч. 450, в Ст. Клер, Па., злучився з відділом ч. 9, створивши один відділ У. Н. Союзу, ч. 9, в Ст. Клер, Па.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Шуптар Михайло.
В. 5. Левенець Микола, Срібняк Марія, Давидов Антонія, Срібняк Петро, Антонішин Семен, Чемеринський Олександр, Семусь Вілам.
В. 16. Сивенький Стефан.
В. 21. Бих Юлія.
В. 33. Скопич Ольга, Джурджевич Писиф, Джурджевич Мирослав, Скопич Розалія, Баран Анна, Гулик Анна, Гулик Стефан, Лудик Володимир.
В. 38. Волняк Стефан.
В. 39. Гринько Дмитро.
В. 45. Матюс Олена, Матюс Володимир Іван, Галамага Люба, Галамага Стефан, Галамага Катерина, Журибда Писиф Д.
В. 54. Зубчик Михайло.
В. 56. Сімончик Анна.
В. 59. Зелінська Анна, Могилівський Іван.
В. 61. Мич Юрій В., Оршак Олена, Коваль Михайло.
В. 64. Барон Олена, Барон Мартин, Барон Ліяна.
В. 70. Марушак Юлія.
В. 71. Кушнер Петро.
В. 72. Келер Писиф Франко.
В. 81. Ястремський Едвард.
В. 83. Квасинський Володимир.
В. 86. Пупчик Панько, Ведр Катерина.
В. 91. Маланчук Іван Вілам.
В. 94. Мельник Максим П., Бугай Едвард, Уруський Михайло, Паранюк Вілам, Уруська Марія.
В. 96. Шерц Анна, Шерц Джейн.
В. 97. Висоцька Марія.
В. 103. Танин Естер.
В. 104. Крейгер Марія.
В. 105. Гринько Анна, Гріб Микола.
В. 106. Дашків Ольга, Дашків Емілія.
В. 111. Козак Марія.
В. 113. Ячак Данько, Сич Михайло, Барон Іван С., Чохла Вілам, Гембел Андрій, Клім Антін, Ячак Теодор.
В. 117. Вайс Фредерик.
В. 123. Мрикола Іван.
В. 125. Собеска Емілія, Подоль Люба, Собеска Марія, Савчин Катерина.
В. 127. Каліна Текля, Заремба Марія, Бронішків Михайло, Заремба Стефан, Коломан Михайло, Платка Стефан, Боровець Василь, Тучаська Катя, Кавалер Ілля, Коваль Ольга, Коломан Іван, Новосадий Іван, Тучаська Тілія, Павловський Іван, Тимкович Меланія Марія.
В. 130. Табака Антін, Лебелський Микола, Лапшин Іван.
В. 136. Ластовська Анастасія.
В. 143. Романович Семен.
В. 149. Домбровский Франко, Домбровский Іван, Губчак Василь, Дубик Іван, Гуріша Стефанія, Самардак Ольга, Мельник Григорій.
В. 155. Шевчик Іван.
В. 158. Кубаль Іван Павло.
В. 165. Корнова Рута.
В. 171. Онуфрій Омелян.
В. 175. Долотович Віктор.
В. 176. Коцаровський Силья, Коцаровський Антін, Лесів Софія, Гнат Ірина, Джоган Меланія, Гнат Ірина, Подольська Марія.
В. 178. Янош Андрій, Кот Стелла.
В. 183. Вахук Анастасія, Вахук Іван.
В. 194. Туркович Тілія.
В. 200. Козловський Дмитро.
В. 204. Сиван Михайло, Клуба Володимир, Момоз Юлія, Турай Ольга, Мороз Петро, Пюрдан Анастасія, Боско Максим.
В. 206. Сирота Олена, Сарахан Дмитро, Кінаш Стелла, Слободан Іван.
В. 211. Тешкий Іван, Сич Розалія.
В. 213. Притика Анна.
В. 217. Гук Дмитро.
В. 219. Дудас Іван, Лечик Анна, Швеш Марія, Фурда Варвара, Швеш Юрій мол., Сарафанюк Агнеса, Мудровська Анна Д., Августин Лувій.
В. 220. Роздальська Анна.
В. 221. Команішин Марія.
В. 234. Петришин Емілія, Могилів Михайло, Маранчик Михайло.
В. 238. Драган Ева, Турчай Іван, Медвідь Іван.
В. 247. Качмар Володимир.
В. 254. Котлер Іван.
В. 265. Коцюба Іван.
В. 271. Біланський Михайло, Баталюк Аелія.
В. 274. Гула Теодор, Ганкевич Стефан.
В. 278. Турчин Іван.
В. 283. Паламар Григорій, Сарбій Альберта Ольга.
В. 287. Сисак Петро.
В. 301. Гавлічинський Вілам.
В. 303. Космак Розалія, Лехман Маргарета, Білонія Анна Л., Корчок Юлія, Лехман Стефан, Мадатик Олена, Кринок Марія, Лехман Олена, Лехман Юрій, Космак Стелла, Корчок Марія, Корчок Елісавета, Млічюк Іван, Млічюк Катерина.
В. 304. Гнатик Ксеня, Мінгаль Стефан, Бростко Юлія.
В. 310. Томчук Битрис.
В. 316. Кісель Стефан.
В. 320. Івахів Анна, Емхе Станіслав, Козуб Марія.
В. 321. Гома Розалія.
В. 334. Челюшник Теодор, Соріка Микола, Соріка Кароліна, Діряк Теодор, Стець Михайло.
В. 338. Кіпан Олена.
В. 345. Мельник Катерина, Мельник Вілам.
В. 348. Глушчинський Анастасія, Могилівська Олена.
В. 351. Вестлунд Катерина, Сенек Іван.
В. 355. Плекан Стефан.
В. 361. Швайка Ярослав, Нахад Дмитро, Яворський Омелян, Ф., Біляйф Іван, Гуль Альфред мол., Галіччин Софія, Яворський Володимир.
В. 367. Грозик Іван, Мостовий Іван.
В. 369. Савчинський Михайло.
В. 379. Кульчицький Іван, Боднарчук Рей, Кухар Микола.
В. 380. Притика Іван, Мікевич Стефан А. М. Д., Гринько Михайло, Пудас Розалія, Гринько Олена, Філак Стах.
В. 383. Бригелівський Писиф, Кудоба Володимир.
В. 385. Скрипич Павліна, Панчич Петро.

В. 390. Клошник Іван.
В. 393. Біланська Марія.
В. 398. Ковалек Володимир, Демко Станіслав.
В. 403. Зінська Анастасія.
В. 406. Нагорняк Марія.
В. 408. Драган Дмитро.
В. 415. Грод Володимир.
В. 430. Папак Юлія.
В. 432. Подчашинський Фред, Яворська Ірина.
В. 435. Мамчур Євгенія, Васильків Пилип.
В. 455. Волянська Олена, Литвин Анна, Івасків Тесія Катерина, Митрон Глорія, Литвин Стелла.
В. 457. Ріозек Айда.
В. 458. Суська Франко.
В. 461. Іванів Павліна.
В. 467. Кашуба Катерина.
В. 469. Галос Анна, Козар Михайло, Дотта Марія, Чіковський Петро, Чіка Анна, Кучман Іван.
В. 470. Сірко Григорій, Гарайда Дмитро.
В. 472. Богачук Михайло, Матвієв Теодор.
В. 473. Пилипчук Теодор, Ткач Андрій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Козак Володимир, Гігович Писифа, Юрбак Лешко, Козак Анастасія, Козак Іван.
В. 10. Лутканіч Яків, Завидяк Милько.
В. 12. Лучкович Даміян.
В. 14. Артішко Григорій, Петрашин Анна, Петрашин Максим, Петрашин Олександр.
В. 15. Балко Вікторія, Федірко Емілія.
В. 22. Дворнін Реймонд М., Дворнін Ольга, Шайда Анна Елепа.
В. 31. Горбаль Стефан.
В. 45. Машук Михайло.
В. 73. Ковальчук Юлія, Ковальчук Іван, Ковальчук Марія, Ковальчук Петро.
В. 78. Бончак Андрій, Ваненчук Антін, Зятек Іван.
В. 82. Гайдук Микола, Саміло Григорій.
В. 96. Козак Джейн, Філоват Михайло.
В. 142. Андрусько Анна.
В. 159. Діак Фелор.
В. 164. Петак Агнеса, Петак Іван.
В. 186. Чарик Еллада.
В. 193. Трач Елісавета.
В. 229. Волоський Гендрік.
В. 243. Мінкевич Юрій, Мінкевич Павліна.
В. 261. Стадник Іван, Стадник Теодор.
В. 276. Федаш Олена, Федаш Стелла Анна.
В. 277. Микитин Ева, Микитин Писиф.
В. 278. Пилипко Анастасія.
В. 291. Голіньський Михайло.
В. 292. Деркач Катерина.
В. 298. Бодай Франко, Бодай Ольга.
В. 310. Венгрінович Володимир 2.
В. 326. Шайка Петро.
В. 341. Зін Іван.
В. 361. Реперонч Владислав.
В. 365. Шибирська Антоніна, Мускалик Іван мол., Сабірський Іван, Москалик Іван.
В. 367. Коломєць Михайло, Андрій Селдор.
В. 371. Віленський Стефан.
В. 390. Прухницький Андрій.
В. 443. Івасків Дмитро.
В. 452. Тімків Дорота, Тімків Михайло, Стадник Михайло, Вілам.
В. 455. Клячко Марія.
В. 462. Словоцький Петро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 9. Худиня Семен, Крисок Чарас, Лагуна Анна, Пелех Марія, Камінець Іван мол.
В. 20. Дибель Марія, Марцінюк Дмитро.
В. 25. Тулай Марія, Тулай Писиф.
В. 69. Кубаль Василь.
В. 94. Сковрон Володимир.
В. 121. Мошк Катерина.
В. 157. Фешак Ольга, Фешак Семен.
В. 175. Семен Іван.
В. 179. Тиндик Іван мол.
В. 199. Ворона Іван.
В. 223. Мороз Петрунеля.
В. 238. Прухницький Андрій.
В. 261. Гула Марія.
В. 287. Онуфрій Омелян.
В. 292. Длугош Теодор.
В. 334. Романович Іван.
В. 348. Федаш Олена, Федаш Стелла Анна.
В. 413. Мельник Катерина.
В. 423. Бодур Марія.
В. 429. Подольок Анна, Подольок Микола.
В. 434. Горюхінська Марія, о. Горюхінський Василь.
В. 435. Боднар Володимир.
В. 467. о. Кашуба Михайло.
В. 463. Бусько Василь, Мимка Анастасія, Кошовська Анастасія, Матюк Ангел, Самець Анастасія.
В. 469. Голіньський Михайло.
В. 471. Лейб Іван.
В. 471. Геба Іван С.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

В. 7. Чісовська Розалія.
В. 21. Садочив Вілам.
В. 71. Богаченко Наталія.
В. 91. Мачиринський Писиф Е.
В. 174. Савран Катерина.
В. 206. Козуба Володимир.
В. 211. Тешкий Михайло.
В. 229. Савкулич Василь.
В. 295. Богда Михайла, Богда Валерія.
В. 342. Кавенська Олена.
В. 361. Жигайло Петро.
В. 369. Савчинська Стелла.
В. 432. Овчарин Михайла.
В. 435. Мороз Юлія.
В. 465. Лакоська Стефанія.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:

В. 9. Хомінець Іван.
В. 10. Кузія Дмитро, Ганас Микола.
В. 15. Білоус Ольга, Готчик Анна, Романович Михайло, Попович Теодор.
В. 39. Нодзьо Яків.
В. 42. Калін Марія.
В. 43. Держанович Яків, Держанович Марія.
В. 48. Потушник Франко.
В. 52. Ягдальська Анна.
В. 57. Кочка Іван.
В. 58. Коцюба Іван, Коневич Василь, Коневич Олена.

В. 61. Томашовська Анастасія, Томашовська Анна, Томашовський Михайло, Корія Франко, Корія Анна, Корія Писиф, Корія Марія, Релік Розалія, Орішак Писиф.
В. 74. Ворік Катерина.
В. 75. Манджин Михайло.
В. 78. Сахар Михайло.
В. 82. Дайра Іван.
В. 95. Кріл Настя.
В. 96. Коваль Володимир, Кріл Андрій, Соболь Олена, Товаришський Василь, Попович Іван, Попович Павліна.
В. 98. Винник Едвард.
В. 99. Лукач Теодор.
В. 102. Саврун Іван.
В. 121. Мандрик Анна.
В. 142. Ковальчук Антін, Ковальчук Павло.
В. 157. Лукач Стефан.
В. 160. Дмитрів Василь.
В. 183. Абик Юрій, Підперигора Михайло, Совак Вілам.
В. 193. Януш Ангел, Януш Войцех.
В. 198. Кузнецов Теодор, Кузнецов Варвара.
В. 201. Либя Стефан.
В. 204. Біб Марія, Козар Іван, Даків Марія.
В. 217. Логоський Іван.
В. 221. Шиван Дмитро.
В. 229. Дурій Ірина.
В. 237. Гось Іван мол.
В. 242. Дубицький Франко.
В. 243. Закопана Марія, Креденас Василь, Станкевич Антошка, Креденас Павло, Шпирок Стефан, Креденас Тацька, Закопаний Григорій, Тупиця Марія, Тупиця Семен, Тупиця Василь, Шемедяк Петро, Карпачук Юлія.
В. 261. Карпук Артур, Вітін Ан, Вітін Михайло, Вітін Іван.
В. 270. Бобович Антоніна, Ленчук Стефан, Ленчук Іван, Ленчук Микола, Ленчук Семко, Ленчук Параска.
В. 280. Оленік Стефан, Олінік Петро, Олінік Параскея.
В. 282. Лукас Анна.
В. 284. Юрків Катерина, Юрків Іван мол., Юрків Іван.
В. 291. Панкевич Микола.
В. 304. Барна Михайло, Дорош Володимир.
В. 307. Карнаук Опісім, Матковська Катерина.
В. 321. Савчин Розалія.
В. 341. Мисків Іван.
В. 342. Волоський Василь.
В. 343. Бастик Анна.
В. 365. Горват Тесія, Малик Олександр, Горват Марія, Малик Анна, Малик Стефан.
В. 369. Савчинський Петро.
В. 371. Карпенський Марія.
В. 374. Зайчак Василь.
В. 384. Кілік Михайло, Кілік Олена, Фейка Анна.
В. 396. Берінджер Юлія.
В. 405. Барняк Онуфрій, Барняк Юлія.
В. 406. Калін Роман, Окрія Микола, Багара Михайло, Куцаб Писиф мол.
В. 417. Копілець Анна.
В. 417. Габоба Юрій, Кузьма Андрій, Лихачин Марія.
В. 420. Селаско Петро.
В. 428. Бараболяк Ангел, Бараболяк Марія, Бараболяк Софія.
В. 437. Либович Василь, Либович Марія С.
В. 443. Задорожний Василь.
В. 448. Бельчик Станіслав, Кулик Михайло, Бурда Іван, Бурда Михайло, Сісеньський Іван, Тилоський Петро.
В. 450. Порчик Марія.
В. 454. Василь Михайло.
В. 457. Петит Роберт мол.
В. 460. Семчинський Стефан.
В. 462. Котляк Еллада.
В. 466. Сирота Еллада.
В. 469. Вербешський Володимир, Мичак Ангел, Чіковський Василь, Корчинський Володимир, Корчинська Стефанія, Перейма Ольга, Гонта Ліяна, Таєрдаха Микола, Вербешська Марія, Зінеков Михайло, Гарсимчук Марія, Левчук Олена, Курно Василь.
В. 471. Тешкий Олена, Москвитка Марія.
В. 473. Була Антін.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Козак Володимир, Гігович Писифа, Юрбак Лешко, Козак Анастасія, Козак Іван.
В. 10. Лутканіч Яків, Завидяк Милько.
В. 12. Лучкович Даміян.
В. 14. Артішко Григорій, Петрашин Анна, Петрашин Максим, Петрашин Олександр.
В. 15. Балко Вікторія, Федірко Емілія.
В. 22. Дворнін Реймонд М., Дворнін Ольга, Шайда Анна Елепа.
В. 31. Горбаль Стефан.
В. 45. Машук Михайло.
В. 73. Ковальчук Юлія, Ковальчук Іван, Ковальчук Марія, Ковальчук Петро.
В. 78. Бончак Андрій, Ваненчук Антін, Зятек Іван.
В. 82. Гайдук Микола, Саміло Григорій.
В. 96. Козак Джейн, Філоват Михайло.
В. 142. Андрусько Анна.
В. 159. Діак Фелор.
В. 164. Петак Агнеса, Петак Іван.
В. 186. Чарик Еллада.
В. 193. Трач Елісавета.
В. 229. Волоський Гендрік.
В. 243. Мінкевич Юрій, Мінкевич Павліна.
В. 261. Стадник Іван, Стадник Теодор.
В. 276. Федаш Олена, Федаш Стелла Анна.
В. 277. Микитин Ева, Микитин Писиф.
В. 278. Пилипко Анастасія.
В. 291. Голіньський Михайло.
В. 292. Деркач Катерина.
В. 298. Бодай Франко, Бодай Ольга.
В. 310. Венгрінович Володимир 2.
В. 326. Шайка Петро.
В. 341. Зін Іван.
В. 361. Реперонч Владислав.
В. 365. Шибирська Антоніна, Мускалик Іван мол., Сабірський Іван, Москалик Іван.
В. 367. Коломєць Михайло, Андрій Селдор.
В. 371. Віленський Стефан.
В. 390. Прухницький Андрій.
В. 443. Івасків Дмитро.
В. 452. Тімків Дорота, Тімків Михайло, Стадник Михайло, Вілам.
В. 455. Клячко Марія.
В. 462. Словоцький Петро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 9. Худиня Семен, Крисок Чарас, Лагуна Анна, Пелех Марія, Камінець Іван мол.
В. 20. Дибель Марія, Марцінюк Дмитро.
В. 25. Тулай Марія, Тулай Писиф.
В. 69. Кубаль Василь.
В. 94. Сковрон Володимир.
В. 121. Мошк Катерина.
В. 157. Фешак Ольга, Фешак Семен.
В. 175. Семен Іван.
В. 179. Тиндик Іван мол.
В. 199. Ворона Іван.
В. 223. Мороз Петрунеля.
В. 238. Прухницький Андрій.
В. 261. Гула Марія.
В. 287. Онуфрій Омелян.
В. 292. Длугош Теодор.
В. 334. Романович Іван.
В. 348. Федаш Олена, Федаш Стелла Анна.
В. 413. Мельник Катерина.
В. 423. Бодур Марія.
В. 429. Подольок Анна, Подольок Микола.
В. 434. Горюхінська Марія, о. Горюхінський Василь.
В. 435. Боднар Володимир.
В. 467. о. Кашуба Михайло.
В. 463. Бусько Василь, Мимка Анастасія, Кошовська Анастасія, Матюк Ангел, Самець Анастасія.
В. 469. Голіньський Михайло.
В. 471. Лейб Іван.
В. 471. Геба Іван С.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

В. 7. Чісовська Розалія.
В. 21. Садочив Вілам.
В. 71. Богаченко Наталія.
В. 91. Мачиринський Писиф Е.
В. 174. Савран Катерина.
В. 206. Козуба Володимир.
В. 211. Тешкий Михайло.
В. 229. Савкулич Василь.
В. 295. Богда Михайла, Богда Валерія.
В. 342. Кавенська Олена.
В. 361. Жигайло Петро.
В. 369. Савчинська Стелла.
В. 432. Овчарин Михайла.
В. 435. Мороз Юлія.
В. 465. Лакоська Стефанія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 9. Худиня Семен, Крисок Чарас, Лагуна Анна, Пелех Марія, Камінець Іван мол.
В. 20. Дибель Марія, Марцінюк Дмитро.
В. 25. Тулай Марія, Тулай Писиф.
В. 69. Кубаль Василь.
В. 94. Сковрон Володимир.
В. 121. Мошк Катерина.
В. 157. Фешак Ольга, Фешак Семен.
В. 175. Семен Іван.
В. 179. Тиндик Іван мол.
В. 199. Ворона Іван.
В. 223. Мороз Петрунеля.
В. 238. Прухницький Андрій.
В. 261. Гула Марія.
В. 287. Онуфрій Омелян.
В. 292. Длугош Теодор.
В. 334. Романович Іван.
В. 348. Федаш Олена, Федаш Стелла Анна.
В. 413. Мельник Катерина.
В. 423. Бодур Марія.
В. 429. Подольок Анна, Подольок Микола.
В. 434. Горюхінська Марія, о. Горюхінський Василь.
В. 435. Боднар Володимир.
В. 467. о. Кашуба Михайло.
В. 463. Бусько Василь, Мимка Анастасія, Кошовська Анастасія, Матюк Ангел, Самець Анастасія.
В. 469. Голіньський Михайло.
В. 471. Лейб Іван.
В. 471. Геба Іван С.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

В. 7. Чісовська Розалія.
В. 21. Садочив Вілам.
В. 71. Богаченко Наталія.
В. 91. Мачиринський Писиф Е.
В. 174. Савран Катерина.
В. 206. Козуба Володимир.
В. 211. Тешкий Михайло.
В. 229. Савкулич Василь.
В. 295. Богда Михайла, Богда Валерія.
В. 342. Кавенська Олена.
В. 361. Жигайло Петро.
В. 369. Савчинська Стелла.
В. 432. Овчарин Михайла.
В. 435. Мороз Юлія.
В. 465. Лакоська Стефанія.

В. 91. Козак Іван.
В. 137. Стойкевич Анна.
В. 280. Волонська Ольга.
В. 281. Вачинська Франка.
В. 283. Яськів Михайло.
В. 296. Волошинович Ева.
В. 321. Хома Розалія.
В. 361. Шуланда Дмитро.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:

В. 12. Морох Федір.
В. 28. Шарія Анна.
В. 64. Дворська Ева.
В. 65. Ядлівська Анна.
В. 98. Шадячичин Писиф.
В. 98. Зенчак Розалія.
В. 161. Костюк Іван.
В. 207. Костюк Іван.
В. 213. Паска Михайло.
В. 219. Гулянич Михайло.
В. 229. Талія Параска.
В. 235. Болесла Василь.
В. 243. Стефанюк Василь.
В. 247. Костюк Еллада, Оріс.
В. 251. Гаврилюк Микола.
В. 274. Свет Дмитро.
В. 275. Качоровська Кароліна.
В. 276. Задорожний Іван.
В. 283. Гарбінський Микола.
В. 292. Копальник Михайло.
В. 361. Деркач Стефан.
В. 438. Наховський Микола.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопаду 1940 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів 28,039
В місяці листопаді 1940 р. прийнято нових членів 255
В місяці листопаді 1940 р. прийнято з переступ. листами 41
В місяці листопаді 1940 р. прийнято з інших клас безпеч. 17
Разом 28,427
В місяці листопаді 1940 р. суспендовано 160
В місяці листопаді 1940 р. відійшли з переступ. листами 38
В місяці листопаді 1940 р. відійшли до інших клас 17
В місяці листопаді 1940 р. відійшли за зворотом у готівці 10
В місяці листопаді 1940 роки померли 22
Разом 247
З кінцем листопаду 1940 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів 28,180

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛАС І СУМ БЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАВІН РІД:
В класі А. на \$ 250 109
В класі А.А. на \$ 500 109
В класі В. на \$ 750 117
В класі С. на \$ 1000 212
В класі В.В. на \$ 1500 8
В класі С.С. на \$ 2000 2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерті з вкладками до 70 року життя:
В класі Q-500 на \$ 500 497
В класі Q-1000 на \$ 1000 333
В класі Q-1500 на \$ 1500 333
В класі Q-2000 на \$ 2000 3

Обезпечення платне по смерті з вкладками протягом 20 літ:

В класі P-500 на \$ 500 2829
В класі P-1000 на \$ 1000 1447
В класі P-1500 на \$ 1500 17
В класі P-2000 на \$ 2000 1
В класі P-3000 на \$ 3000 1

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ:

(Ендамент).
В класі E-500 на \$ 500 1,686
В класі E-1000 на \$ 1000 577
В класі E-1500 на \$ 1500 577
В класі E-2000 на \$ 2000 6

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ШЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В класі W-250 на \$ 250 2
В класі W-500 на \$ 500 3,119
В класі W-750 на \$ 750 2
В класі W-1000 на \$ 1000 3,304
В класі W-1500 на \$ 1500 21
В класі W-2000 на \$ 2000 8
В класі W-3000 на \$ 3000 1
В класі W-рікні суми 102
В класі T-100 на \$ 100 5
В класі T-250 на \$ 250 210
В класі T-500 на \$ 500 3,975
В класі T-750 на \$ 750 595
В класі T-1000 на \$ 1000 8,808
В класі T-1500 на \$ 1500 20
В класі T-2000 на \$ 2000 54
Разом 28,180

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ШЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В класі T-100 на \$ 100 5
В класі T-250 на \$ 250 210
В класі T-500 на \$ 500 3,975
В класі T-750 на \$ 750 595
В класі T-1000 на \$ 1000 8,808
В класі T-1500 на \$ 1500 20
В класі T-2000 на \$ 2000 54
Разом 28,180

ПОВІСТЬ ПРО СЛАВНОГО ОПРИШКА ОЛЕКА ДОВБУША

ЩЕ ЛИШЕ КІЛЬКАНАШТ ПРИМІРНИКІВ ОСТАЛОСЯ ВІДОМОСІ ПОВІСТІ

МИКОЛИ УСТИЯНОВИЧА

СТРАСТНИЙ ЧЕТВЕР

Повість заміняє в історії української літератури тим, що вона є однією з перших повістей української літератури в Галіччині.

Для читача ця повість не тільки переловом на тім, що головною особовою в ній є Олекса Довбуш, славіти вождь у цульського розбійницького руху.

ЦІНА 40 ЦЕНТІВ.

Замовляйте: "СВОБО

3 ДНЯ

ОСЕЛІ ДЛЯ СТАРИХ.

Американський суспільний діяч Лоренс Френк запропонував перед національним дорадчим комітетом у справах старечих пенсій у Вашингтоні план будови спеціальних осель для тих старих людей, які на старість знайшлися з невеликим фінансовим забезпеченням.

Ці оселі були б побудовані спільним коштом старих людей, найкраще при співпраці тих аскураційних компаній, які мали в себе на забезпеченні тих старих людей. Аскураційна компанія, звертаючись з запитом до своїх старших членів, які вложили в неї вже чимало грошей, чи вони хочуть за частину своїх грошей, виплачуючи з аскураційної поліси, причинитись до збудування такої старечої оселі? Колиб на це згодились відповідне число старших віком людей, компанія могла б дати гроші на таку оселю.

ЖИТТЯ В ОСЕЛІ.

Ця оселя мала б все улажене так, що у ній могли б жити вигідно, без примусової праці старі люди, жінки і чоловіки, поперх 65 року життя. Вони мали б свої окремі кімнати, які чистила б і порядкувала спеціальна обслуга. Кожному до кімнати обслуга приносила б з спільної кухні харч. Були б також спільні ідальні, а навіть для вигоди ресторану, в яких можна було б за оплатою дістати такі речі, яких годі дістати в спільних кухнях.

Крім того були б кіна, театри і всякі інші розважкові локалі, до яких вступ був би вільний. Вікні були б читальні з газетами, бібліотеки, церкви, шпиталі і лікарська обслуга.

АЛЕ МОЛОДІ МАЛО.

На вулицях тої оселі було б мало молодих людей. Молодшими були б тільки обслуга, кухарі, піклуники, різні механіки, потрібні для розвивових заведень, та канцелярійні урядники.

Проте заряд старався, щоб в оселі була також бодай мала кількість дітей. Бо без дітей старшим людям дуже скучно. Діти мають додатний психологічний вплив на старших. Вони дають старим те почуття, що хоч старі відходять у інший світ, то на цім світі залишаються пупинки, які продовжують людський рід. Діти для старих є реальним до-

казом цього безперервного процесу, що відбувається в природі в яким одне покоління є лиш одним звеном у безперервному ланцюху життя.

Харч у тій оселі був би також можливо найкращий. Все приходило б свідже, з власних фарм. Одним словом, життєвий рівень у тих оселях, говорить Лоренс Френк, був би відносно досить високий, а все те за досить низьку заплату.

ЖИТТЯ НА ПЕНСІ.

Ми маємо тепер в Америці суспільне забезпечення. Всі ті люди, що працювали відповідне число годин і платили суспільне забезпечення діставали по 65 році життя від держави по \$15, або більше, місячно пенсії. Таку пенсію, серед даних обставин можуть дістати від стейту і ті, що не платили суспільного забезпечення, але є вбогими та не мають де голови приклонити.

Пятнацять доларів місячно це маленька пенсія, колиб прийшлося чоловікові жити з неї самому. Платити нею помешкання, харч і одержу, неможливо. При родині це вже краща підмога.

Зате можна було б з цього вигідно прожити, колиб побудувати таку старечу оселю. Гуртовий харч, спроважений просто з фарми, коштує далеко менше, ніж харч куплений в місті на базарі. Також спільні помешкання далеко дешевше удержувати, ніж кожний дим зокрема.

Чи весело було б жити старим людям у тій оселі — це інша річ. Можливо, що вони почувалися зпочатку пригнічено. Всетаки, те внутрішнє почуття, що вони мають матеріальне забезпечення і не потребують у нікого ласки просити, надолужило б їм брак може дещо веселішого різноманітного родинного життя. Але ті, що навчилися за життя думати, читати різні книжки, застановлялись над різними проблемами і в той спосіб були духовно самовистарчалними, в такім приюті почувалися би зовсім добре.

Авіатори з далекої висоти бачать веселки як великі кола.

Кусник мила, вложений до ями, де є шур чи миш, вижене їх, бо вони не можуть знести запаху мила.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

II.

ПРО УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ТЕАТР.

(Закінчення)

Я певний, що Укр. Нар. Театр і Драм. Студія, можуть сподіватись на повну кооперацію та піддержку від широкого українського загалу, в дальшій своїй праці над українською штукою. Українці, так як і всі культурні народи, є любителями театру і розуміють його культурну цінність. Ми знаємо, що театр не тільки для того існує, щоб впливати і задовольняти внутрішні почуття, тобто, щоб час від часу викликати в глядача плач, або сміх. Значіння театру сягає багато дальше. Театр є зеркало культури нашого народу. При допомозі театральних штук, ми бачимо і запізнаємося з обичаями наших предків, живемо нашими цінними традиціями, бачимо боротьбу нашого народу за волю, входимо в ситуації і оточення наших ідеалів — героїв, переживаємо історичні моменти та епізоди з різних часів життя нашого народу.

Для того, щоб глядачам допомогти більше зрозуміти дану театральну виставу, щоб показати акторам їх слабші і ліпші місця, та взагалі надати їм більшу літературну цінність, ми повинні мати критиків. На жаль, приходиться сказати, що в нас їх не то що бракує, але взагалі їх нема. Звичайно, є одиниці, що час від часу скромненько пишуть своє враження з даної театральної вистави; похваляють, а деколи „зріжуть“ виконавців. Однак, то не є критика. Принаймні не є вона критика в повнім розумінню того слова. Драматична критика так само як і інший літературний твір, вимагає конструктивності, знання, та серйозної праці, щоб вповні оправдати її існування. Ми знаємо, що ми не маємо людей, котрі працювали б виключно на полі драматичної критики. Над драмою і її критикою працюємо у рамках вільного часу. Все таки цей факт не повинен бути оправданням на припинення нашої творчості. Тут вимагається відданості і посвятити більше вільного часу, та енергії. Тільки в той спосіб можна поборолювати перешкоди і дальше розвивати нашу творчість.

Завдання критика перше всього є, розглянути саму штуку, подати її цінність та значіння тексту. Тоді переходити до критики технічного виконання. Виконання штуки також ділити на кілька частей. По перше, розглянути гру загальніково: темпо штуки, чи голосно виконавці говорили, чи звязувались природною мовою та рухами, чи темпом різних фраз відповідали темпу акції і т. п. Тоді переходити до окремих дій. Що представляла собою кожна дія? Як багато часу пройшло між першою і другою, або другою і третьою дією. Один день? Рік? 10 років? Чи передали актори різницю часу або інших обставин? Чим відзначувалась кожна дія?

Аж тоді переходити до окремих осіб, тобто до критики поодиноких акторів. Як кожний грав свою роль? Чи було забагато рухів, можливо знов замало, чи природно актор говорив та реагував у різних оточеннях? Чи передав характеристики свого типу? Чим той тип відзначувався та які були його завдання в даній штудії. Критик також звертається до характеристики. Повинен взагалі аналізувати цілу постановку.

Треба мати на увазі, що критика є дуже корисна і потрібна. Вона звязує актора з публікою, кладе фундамент для правильного зрозуміння

штуки та надає їй більше літературного значіння.

Український Народний Театр і Драматична Студія при допомозі конструктивної критики і кооперації зі сторони наших організацій може дійсно поставити українську штуку на тверді підвалини драматичного мистецтва.

Д. Дмитренко,
Нью Йорк, Н. Й.

НЕ СТАЛО НАРОДНОГО ПРАЦІВНИКА.

З краєвих газет, що рідко коли доходять до Америки, довідуємося про сумну вістку, що на весні ц. р. якісь бандити вбили вистрілом з револьвера о. Ярослава Ширбу, пароху Шклярів, пов. Сянок, заслуженого українського громадянина на полі церковнім і загально народнім.

Покійний родився 1901 р. в Яворові, де теж покінчив середню освіту. Був сином зарібника, що жив з праці рук. Семинар кінчив у Львові.

За його проходом в Шклярів основано читальню Провсвіт, яка ще в 1938 р. мала 708 томів книжок, наукових і господарських. Заложив також хор. За польської влади переєлідувано його. Місцевий польський учитель оскаржував перед владою. Та Покійний тим не зражувався, а щиро працював для свого села, освідомляючи його, що воно є частиною великого українського народу.

Дмитро Гарайда,
Вал Дор, П. Кю., Канада.

МАРІЯ СОКІЛ.

(З нагоди концерту 29 грудня в Town Hall, Нью Йорк).

Коли Марія Соکیل приїхала в 1932 р. з Києва, де вона була „примадонною“, себто „першою співачкою“ Державної Опері, у Західну Європу, то по її першій виступі писав один з визначних критиків, відомий із своїх суворих осудів: „...она оперовим овиді зійшла нова зірка, яка скоро блисне повним сяйвом — Марія Сокол...“ А два-три роки пізніше, з нагоди виступів у Варшаві, знову писали, що „...до трох великих українських імен в історії опері: Олександра Мишуги, Сальомеї Крушельницької та Модести Менцинської, прибуло ще й четверте: Марія Сокол...“

Такі й подібні почесні та одушевляючі критики наша землячка збирала скрізь, де вона виступала в Європі, зарівно на оперовій сцені, відтворюючи такі оперові ролі як н. пр. Дездемони в „Отелло“, Маргарити в „Фаусті“, Мімі в „Богом“ чи Тетяни в „Евгені Онегіні“, як і на концертній естраді та в радіо. Та приїхавши до Америки перед трома роками, Марія Соکیل здобула тут та в Канаді такий самий успіх, як і в Європі: одушевлення слухачів у переповнених залах, торжалося в усіх містах, де вона виступала, від одного океану до другого. Пишучи критику з першого концерту Марії Соکیل у Торонто, Онт., відомий критик В. Вудсон дав цій критиці (в „Торонто Івнінг Стар“) заголовок: „Марія Соکیل приїхала, застївала і побидала...“

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Вистава „За сестрою“.

В неділю ввечерю, 8 грудня, в галі укр. прав. церкви при 14. вулиці, відбулося представлення „За сестрою“, написане Іванком на основі повісти нашого славного історичного повістярка Андрія Чайковського, що вже є небудиком. Це пєса на п'ять дій, з дописаним артистом — режисером Кучмаком прологом. Гра аматорів була не зла, а в деяких місцях як от у прологу, в степу коло козацької хатри та в останній дії, в ханському гаремі, цілком добра. Я хотів би звернути увагу інших режисерів на от що: не пожалійте часу, будьте ласкаві, прийдіть і подивіться, як артист Кучмак ставить пєсу; запевню вас, що не пожалієте. Я особисто був захоплений надзвичайно. Не віриться, щоб на такій малій сцені можна було дати такі світліяні ефекти, такі живі мініатюрні декорації, мов киця різнобарвних квіток. Окремі дії проходять перед вашими очима мов визерунки на російському перському килимі; або ще краще: мов окремі нивки, що зливаються в одно цілоте поле. Ці окремі картини переплітаються тихими мелодійними піснями й усе це творить гарну, закінчену пєсу. Всі звукові ефекти виконуються рекордовими плантами. В цім відношенні, пан Кучмак являється прямо піоніром. Він бере серйозні історичні драми, переплітає їх піснями, танками, дає все, що потрібно аж до таких подробиць як мерехтіння вогників у селянських хатках, провічування місяця крізь хмарки і т. д. Він робить з звичайної драми — музикальну драму й цим захоплює публіку. Всі ті мальовничі декорації написані самим артистом Кучмаком. Видно знаючи й певну руку.

Цей театральний гурток під керівництвом пана Кучмака працює вже два роки, тихо, без розголосу, завели дисципліну на пробах, точність відтворення куртини, як оголошується. Наслідки: гадя переповнена вщерть на кожному представленні. Всі приходять точно перед початком пєси. Спокій і взірцевий порядок як на галі так і за кулісами. Добрі характеристики, що відповідають тій особі, яку автор пєси

А наш славний Олександр Кошич писав про Марію Соکیل: „...слухати її — це радість, висока насолода й той особливий спокій; коли не треба нічого вибачати, виправдувати та прощати...“

Марія Соکیل виступить у Нью Йорку як солістка Святощого Концерку в честь Митрополита Андрія Шептицького з нагоди його 75-ліття, у неділю, 29 грудня в салі Town Hall.

хотів вивести, дібрані костюми і т. д. Треба дивуватися самопосвяті пані Городецької і пана Грицишина, що завідують всією менаджерією цього гуртка вже довгий час.

Присутній.

ПІТСФІЛД, МАСС.

Свято Державности.

Дня 1. грудня відбулося у нас Листопадове Свято, так як що року. Громада сповняє свій народний обовязок з вірою, що Україна мусить стати вільною. Святом займався від 55 У. З. Хреста. Голова, пані Катерина Копитчак, вияснила присутнім значіння свята і поклікала п. А. Маланчука, організатора У. Н. Союзу, що не пожалував труду і прибув до нас аж з Бофало та виголосив гарний реферат, котрим присутні дуже зацікавились.

Другим бесідником був п. І. Яремій, котрий ще звеличав свято деклямаціями. Гром. Ю. Спасик взивав присутніх до єдності, бо де єдність, там сила, а де єдність там і слава. Ще говорив п. А. Маланчук про потребу ведення в Вашингтоні інформативної праці в українській справі. На ту ціль переведено збірку, якою займався управа У. З. Хреста. Збірка принесла \$26, котрі вислано на призначене місце через управу У. З. Хреста.

При кінці свята пані Катерина Копитчак подякувала присутнім за жертву, а бесідникам за гарне слово. А потім попросила присутніх повстати з місць та віддати честь героям, що полягли за волю України. Закінчено свято відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна“.

О. Яремій.

НЕ ЗРОЗУМІЄ ДОБРЕ ТЕПЕРІШНІХ ПОДІЙ В УКРАЇНІ

Я В СВІТІ ТОЙ, ХТО НЕ ПРОЧИТАЄ КНИЖКИ

МИКОЛА ГОЛУБЕЦЬ

1914: РІК ГРОЗИ І НАДІЙ

Автор показує, як український народ активно й збройно вступив на арену світових подій.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

„SVOBODA“

81-83 GRAND STREET, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКІ СТІННИ КАЛЕНДАРІ на 1941 РІК

• у гарних кольорах
• Календаріом друковане українською мовою
• Свято озанчені чітким червоним друком

25 центів один 25 5 за \$1.00

Гуртові ціни подасмо на більшій замовлення.

Належність треба посилати разом із замовленням.

На С. О. Д. не висилається.

[] Президент Рузвельт
[] Тарас Шевченко з Бандурою (новий образ)
[] Мисс Україна з прапором
[] Молода Українка
[] Гуцул на полонині
[] Наталка Полтавка
[] Маруся з Івасем коло кришки
[] Сини Мої, Гайдамаки
[] Заснідали Козаченьки

[] Ангел Хоронитель на дітях на мості
[] Ангел хоронить дітей перепідом
[] Ангел хоронить дітей в човні
[] Ангел над дитиною в колісцях

[] Фарма: діти й качки
[] Маленька дівчина з песиками в городі
[] Фарма: жінка, діти збирають яблука
[] Краєвид: гори, город, хата озера
[] Краєвид: хата і гарний город

[] Христос на Оливній горі
[] Родження Твое, Христе Боже наш
[] Слава во вишних Богу
[] Христос, Добрий Пастир
[] Воскресіння Ісуса Христа
[] Пресв. Серце Ісуса Христа
[] Пресв. Серце Преч. Дів. Марії

[] Папа Римський
[] Матір Божа і св. Тереса
[] Свята Родина

Замовлення слати на адресу:

“SVOBODA”
81-83 Grand Street
Jersey City, N. J.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БІЗНЕСМЕНІВ

лиш 10 днів остається

до висилки Вашого Різдвяного поздоровлення до поміщення в „Свободі“

Вишліть негайно. Скорше приїде, краще буде вироблене.

ОСТАННІЙ ДЕНЬ 31. ГРУДНЯ

Заходами Української Католицької Дієцезії

29. ГРУДНЯ 1940. 8. ГОДИНА ВВЕЧІР.

НЬО ЙОРК, TOWN HALL (113 WEST 43 ST.)

75-ліття Митрополита ШЕПТИЦЬКОГО

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

ЗЛУЧЕНІ ХОРИ СІМОХ ПАРОХІЙ — 300 СПІВАКІВ
ДИРИГЕНТ: ОЛЕКСАНДЕР КОШИЦЬ

МАРІЯ СОКІЛ — АНТІН РУДНИЦЬКИЙ — РОМАН ПРИДАТКЕВИЧ

Промови: Д-Р ЛУКА МИШУГА І ВИЗНАЧНІ АМЕРИКАНСЬКІ ПРОМОВЦІ.

БІЛЕТИ (в ціні: 2 дол., 1.50 дол., 1 дол., 75 і 50 центів) набувати можна: в укр. кат. Парохіях Нью Йорку та околиці; у „Сурмі“ та в п. Задорського; в Карпатія Гол; в книгарні „Свободи“.

СПРАЖНИЙ БІЙ. — Індійська інфантерія, бється попри британську війська в Єгипті проти італійців. Перед ними розривається італійська бомба.

Л. Гринський.

ДЛЯ КОГО ПИСАТИ ІЩО ПИСАТИ?

Грінченко поставив собі це питання рубом, а відповідь була проста: читають в першу чергу маси, себто селянство, освітньо занедбане, політично невідоме, соціально затуркане. Значить, виходило, що українське письменство в першу чергу повинно бути чинним, що пробудило до справдішого творчого життя українське селянство. Та побіч широких мас селянства є ще (хоч і як нечисленна) інтелігенція. І якщо літературні оцінки, чи то пак, письменницькі підходи треба спрямовувати в першу чергу в бік селянства, то все ж таки не вільно забувати, що існує інтелігенція, яка теж спрагнена письменства. Значить, треба прямувати до ідеалу, по словам Грінченка, що ним є нація, себто духовна злука, кажучи старим терміном „мужика й пана“. Письменство повинно в першу чергу мати на меті мужицько-панське духовне об'єднання, а слід за тим довести духовність селянства до такої висоти, щоб для широкої маси був зрозумілим Данте і Шекспір. Значить, не має жодних двох чи трьох літератур — мусить бути одна для всіх, а що її, наприклад, не завжди розуміють (Шекспіра чи Данте), то тут стоять на перешкоді в першу чергу „технічні“ труднощі: незнання історичних обставин, невідомі слова й т. п. дрібниці. А нарід все інше (нарід, як маси) розуміє дуже добре.

Щоб свої теоретичні міркування показати практично, Грінченко читає селянам „Марусю“ Квітки. Читаючи „Марусю“ селянам, Грінченко при допомозі письменства, з одного боку вибуває своєї інтелігенції (він це зве „естетичні примхи“), з другого боку єднається з масами. Грінченко при допомозі твору письменника, що однаково зрозумілий для „мужика“ й для „пана“ — доходить (на його думку) до цього ідеалу, що ним є „нація“ себто ця вища духовна єдність, яка об'єднує усіх.

тієї постаті, вона не здається неможливою, робленою. Може Маруся і не жила на світі, але вона живе тепер у серці моїх слухачів і в моєму серці...

І дивне знов диво. Я не помічаю резонування Наумового. Мене, як і моїх слухачів, заспокоюють доводи, що так, як зробилось — краще. Я не можу вірити в це так, як вірить Наум, або мої слухачі, але тепер я не відрізняюся від них, а почував так, як вони. Я не бачу по їх обличчях і мене заспокоюють ці тихі речі розумні, високоморальні. У мені слюзи, слюзи тих людей, що в невеличкій душній хаті плачуть, не втихаючи, аж до кінця повісті, вже не такі лежучі. Мов знов якась надія воскресла, мов знов щось кличе до життя. Ще є у мене мінус, як це є у тихих, що до того вже мішається нечуже, якесь відрадісне почуття. Воно є в мене і в слухачів, бо я бачу, як їх позаплаквані очі блищать тим почуттям. Відкіля воно? Не знаю, але мабуть це радість, що пробачила людина на кілька годин на свої духові очі те, що давно жило в душі, чого давно шукав і не знаходив у житті — побачила ідеал...

„Але дивне диво склалося тут, — і я мушу до нього признатися. Ще давно, скільки років назад, читаючи „Марусю“ сам, я обурювався не Квітку за сентиментальність, що ним пронято все оповідання, та за Наумове резонування, що здавалось мені воно робленим, штучним. І до цього дня в мене була така думка, що над „Марусею“ не можна не плакати (я й тоді плавав), але, що сентиментальність та резонування через лад багато. Отже тепер, читаючи твір сей простим людям, я побачив, що вони не помічають сентиментальності. Те, що мені здається сентиментальним, чого не було в житті, те вони вважають за прикмету ідеалу — се робить їм намальований образ ще кращим, ще ріднішим і ближчим серця. І я сам несамохіть, не помічаючи того, проймаюся цими почуттями й, вкупі з моїми слухачами, вже не помічаю ніякого сентиментальності — перед мене тільки ідеально — чиста, що починаєш розуміти народню віру в те, що Бог кличе до себе й не залишає довго на землі такі чисті душі. Алеж, не вважаючи на всю високість

така в їх краса, що мов бачиш її перед собою. Але я не буду їх читати в цій хаті. Розмірено, розмірено в їх усе й нема в їх помилки, й життя в їх видко правдиве, й артистично вироблено всю штуку твір високої вартості — а читати їх тут не буду. Це твори тільки для мене та для таких, як я, для т. зв. інтелігенції, а мої слухачі їх не розуміють. А от „Марусю“ розуміють ми всі й всі поплакалися над нею. Шко ж дорожче людям повинно бути — чи твори, що їх можуть розуміти сотні, чи ті, що їх, як „Марусю“, розуміють міліони“.

„Нехай то й діаманти осяяні, а ця повість — це пишнє намісто на дівочій шії, але воно мені, панове, таке саме гарне, як і мужикові, й я почував, читаючи цю книгу, що я тільки дрібна частина з багатоміліонного народу, а не панська істота, або відірваний від ґрунту, без підвалин, без змоги на що зіпертись, затурканий, збитий з пантелику „інтелігент“. Я почував, іпо тільки тоді може бути добре на землі, як не стане „мужика“ та „пана“, чи „інтелігенції“ та „простолуду“, а буде один суцільний, культурний український народ“.

Планета Юпітер є така велика, що якби вона перейшла між землею і місяцем, то заешся ними та й ще хочеться. І набила би одну третю простору.

КАНТИЧКА КОЛЯДИ

ЩЕДРІВКИ

РІЗДВО ХРИСТОВЕ І БОГОЯВЛЕННЯ

з додатком пісень Страстних, Воскресних і інших пісень церковних.

ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Видання Грінченка до СВОБОДА

83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

5 ЦЕНТІВ ОДНА

з ковертами з гарними віршами.

СВОБОДА

83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Не чекайте до останньої хвилини, замовляйте картки тепер, поки ще є добрий вибір. Замовлення пізніше ризикують залишитися на почті через святочну глоту й Ви їх не отримаєте на час. Вишліть мені ордер, або марку сьогодні і будете певні, що будете мати чудові картки на Різдво.

Також маємо гарні картки з українськими вишивками в колірх, без друкованих поздравлень, які однією можливістю ужити на Різдвяні картки. Ці картки продаються без коверток по 5 ц. за штуку, або по 25 ц. за 6 штук.

РАДІОВІ ПРОГРАМИ

Український Хор з Нью-Брітен, Конн., буде співати коляди в неділю 22 грудня 1940. за стації W.T.N.T. (1200 Kc) в годині 4:45 пополуноді.

НА ПРОДАЖ Бучерня-Гросерія Делатесен — великий електричний рефрижератор, корнеровий склеп, 3 кімнати, низький рент, торг \$500 тижнево. Ціна \$2,300 для скорого купця. Замкнено в неділю і свята. Зголоситися до:

J. TANSKI
17 St. Marks Place, New York City.
Tel. GR. 3-2223

ХРОНІЧНІ НЕДУГИ КРОВІ, ПЕРВІВ ШКІРИ, жовтуха, нирок, мочевого міхура, загальне ослаблення, пухлякості, пухлякості.

ЛІЧЕННЯ ГЕМОРОЇДІВ НА БАЖАННЯ ХРАУ Пароди Даром.

Екзамінація і Балання Крові \$2.00. ЛІЧИМО РОЗПІРЕНІ ЖИЛИ

Гонорар — приступний

Dr. BURTON DAVIS
415 LEXINGTON AVENUE, Cor. 43rd St., Fourth Floor, NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ЛІЧЕННЯ: від 9 рані до 7:30 вечером. В четвер від 9 до 4. Неділями і святами від 10 до 1.

ПОПРОБУЙТЕ ЧИСТІ ПРИРОДНІ ЛІКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЧАЮ:

1. **ГРУДНИЙ ЧАЙ** — для тих, хто терплять на кашлі, і продукторі подразнення аналізують астму.

Ціна \$1 за пакет.

2. **ШЛУНКОВИЙ ЧАЙ** — для тих, хто терплять на шлунок і кишкові недомогання, газ і згагу, спричинену надміром кави в шлунку й часом затвердженню.

Ціна \$1 за пакет.

3. **ДІОРЕТИЧНИЙ ЧАЙ** — для тих, хто терплять від запору, сечі, пригніченого покриваючого міхура й сечового проходу, та болі крижів від простуд.

Ціна \$1.75 за пакет.

Посилайте свої замовлення до: **Mrs. GRETA LESKOVAR**, 507 E. 73 St., New York, N. Y.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМ САМИМ СТАВИТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ІЩЕ МІЛІОНОВОГО МАЕТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

BATES & ANDERSON
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
HUDSON, N. Y. ТЕЛЕФОН: 172
Католицький асистент

ЦІЛОМ ПЕВНО

Чи ми можемо послужити за чевелічку суму? Можемо! Цей заяв не можна висловити виразніше, бо ми кажемо твердо: наша услуга для кожного, без уваги на його матеріальні обставини.

Фінансові справи не є перепорою, що би нас відвадати.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 Bayonne 3-0540

WILLIAM ANDRUSHIN
УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ
Відкрив свою канцелярію в FIRST NATIONAL BANK BUILDG. Room 727, UTICA, N. Y.
Tel.: Ютика 4-5839.

Від \$7.50 ВКИВАНІ. Від \$16.50 НОВІ англійські машини до писання. Тож українським по низьких цінах. Відкрито до 7 год. веч. В суботу до 5 год. веч.

J. SACHS
119 W. 23rd St., New York City.

БОЛІНІГ

Рана на ногах, опухлі ноги, набряклі жила, болі в ногах, флебіти (запалення жил), напухлі або болісні коліна чи істотики і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 вечір, в неділю і четверні від 1 до 8:30 вечір. Нема урядових годин у неділю.

Dr. L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York City
Балзко Бродвею.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.

Аналіз крові для подругого свідчення.

Гемороїди й желіки лікуються без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14.
GRamercy 7-7697

Офісові години: 10—8; неділя 11—2. Жінка-доктор до обслуговування. X & Флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

DR. M. SMITH
NEW ADDRESS
224 E. 15th St., NEW YORK
Between 2nd & 3rd Aves.
Hours: 12—2, 6—8.
Tel.: STuyvesant 9-1679

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ
Урядові години: Від 1—3 пополуноді і від 6—8 вечір. В неділю звільно з умовою.

718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J. (near Springfield Avenue)
Tel. Essex 3-4468.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛФІЮ І ОКОЛИЦІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНІ І ВНОЧІ

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з цією прегарною групою, двома автими, карпаном, балсамуванням, вишиванням Похоронного Дому і т. д.

\$295.00

Все, чого треба, з виїмком однієї й належностей за церквою відправу й цимитар.

SAMUEL P. KANAI
433 State St., Perth Amboy, N. J.

МИРОН ЛІТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРЕБНИК
Обслуга шира і чесна
Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347
Branch Office (Phila): 969 SOUTH BROAD ST., TRENTON, N. J. Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по ціні так низькій як \$150
Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel.: Melrose 5-6577

ВЯЧЕСЛАВ БУДИНОВСЬКИЙ
НЕБІЖЧИК ХОДИТЬ

Історичне оповідання про цю історію, що й куплені інтриги з часів, коли історична Польща правила Україною, а турки правили надзидили на неї на грабид.

ЦІНА 75 ЦЕНТІВ.

"СВОБОДА"
81-83 GRAND STREET, P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

СЛІПНИЙ АДВОКАТ. — Доналд Вилкінсон, 26-літній мешканець Сан Франсиско, дістав оноді право адвокатури, не дивлячись на свою сліпоту.

„Хто є та дівчина, за котрою ти хотів стріляти?“ — випитував Тарзан дикуна. „Говори, а ні, то згинеш“, грозив він.

Дикун на смерть перелякався і почав оповідати: „Ця дівчина проклята, пане. Як я зо своїм товаришем...“ тут зашелестів у поближжі корч.

Але бистрий Тарзан відразу завважив, що хтось мусів порушити корчем, бо вітру не було. Можливо якийсь ворог? Він скочив на бік.

Якраз в цю хвилину свиснула стріла, призначена для нього. Та вона минула його, а вбившись в тіло чорного, замкнула йому уста на віки.

ТАРЗАН, ч. 184. Замкнені уста.